

Politikai napilap.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:Belváros, Kínizsi-utca 2.
II. emelet.

Telefon 723. sz.

DÉLI UJSÁG

Megjelenik naponként
délben, szükséghez képest
többször is.Előfizetési árak 1 hónapra:
Helyben házhoz hordva
70 fillér.
Vidékre postán küldve
1 korona.Hirdetések díjszabás
szerint.

Legujabb.

Budapest, okt. 12. 8 óra 20 perc.
(Saját tudósítónk telefonjelentése.)
Polónyi Géza tegnap Fiumében volt, hogy információkat szerezzen a horvát politikai körök hangulatáról.

Budapest, okt. 12. 8 óra 35 perc.
(Saját tudósítónk telefonjelentése.)
A pártkörökben egészen bizonyosra veszik, hogy a kormány december 19-én felosztatja az országgyűlést. A függetlenségi párt ebben az esetben a koalíció programját mellőzve, a saját programjával indul a harcba és reméli, hogy a választások után mint abszolút többség kerül a Házba. A párt irodájában már erős munka folyik, Kossuth Ferenc utasítására a képviselők leutaztak a vidékre, hogy szervezzék a kerületeiket. Kossuth és Apponyi a jövő héten országos körutra indulnak.

Budapest, okt. 12. 8 óra 47 perc.
(Saját tudósítónk telefonjelentése.)
A szobafestők és mázolók szervezétének 4000 tagja kilépett a nemzetközi szociáldemokrata pártból. A kilépettek tegnap gyűlést tartottak. A gyűlést megzavarták a nemzetköziek, akiket azonban a rendőrség kivert a teremből.

A válság.

Temesvár, okt. 12.

A politikai körök még mindig a tegnapi elotti országgyűlés hatása alatt állanak. Fejérváry Géza báró miniszterelnök, fia, Fejérváry Imre báró baranyai főispán és Skerlecz Iván báró miniszterelnöki titkár kíséretében tegnap délután Bécsbe utazott. Fejérváryt a király ma 11 órakor fogja külön kihallgatáson fogadni. A miniszterelnök elutazása előtt a miniszterelnöki palotában tanácskozás volt, melyen Lányi Bertalan igazságügyi Vörös László kereskedelmi és Kristóffy József belügyi ügyvezetők vettek részt.

A rekonstruált Fejérváry-kabinet kinevezéséről szóló királyi kéziratokat a hivatalos lap szombati száma fogja közzétenni. Az összes ministerek megmaradnak György Endre kivételével, aki végleg kiválik a kabinetből. Már napok óta nyílt titok, hogy Fejérváry a földmivelésügyi tárcát Feilitzsch Artur bárónak szánta, de Feilitzsch kinevezése ellen az utóbbi napokban erős ellenáramlatok érvényesíttek s így Feilitzsch kinevezése alighanem meg-

hiusul. A király személye körüli ministeriumra Khuen-Héderváry kívül Károlyi György gróft emlegetik, de megeshetik, hogy a király ezt a tárcát is, mint a pénzügyit, ideiglenes Fejérváry kezébe hagyja.

A válság többi híreiről a következőkben számolunk be.

A képviselők mégis kapnak fizetést.

A képviselők mégis kapnak fizetést. Erről intézkedett ma J u t h Gyula, a képviselőház elnöke, aki a belügyminiszter révén megkereste az állampénztárt, hogy a november 1-én esedékes képviselői negyedévi fizetést és lakasbért és a Ház személyzetének illetményeit a rendes uton-módon utalja a képviselőház pénztárának.

Apponyi Albert gróf.

Apponyi Albert gróf, aki tegnapielőtt meglátogatta K o s s u t h Ferencet, majd pedig J u s t h Gyulát tegnap kora délután egy angol hírlapíró társaságban birtokára, Eberhardra utazott. Apponyi Albert gróf vasárnap reggelre visszatér, hogy aznap S z a b a d k á n Bácsmegeye tiltakozó népgyűlésén résztvehessen.

Feilitzsch nem lesz miniszter.

Azzal a hírrel szemben, hogy a rekonstruált Fejérváry-kabinetben György Endre helyébe a földmivelésügyi tárcára Feilitzsch Artur báró, a Tisza-kormány volt képviselőházi alelnöke van kiszemelve, beavatott körökben azt beszéltek, hogy Feilitzsch báró n e m l e s z f ö l d m i v e l é s ü g y i miniszter.

Baloldali hangulat.

A baloldalon az akció az Andrássy-féle határozati javaslattal egyelőre kimerült. A vezérő-bizottság összehívása iránt eddig intézkedés nem történt. Szükségessé csak akkor válik a vezérő tanácskozása, ha a Fejérváry-kormányt reaktiválják, mert az a forma, amelyben ez nyilvánvalóan meg fogna történni, olyan észrevételekre ad majd alkalmat, amelyekre nézve egyöntetű megállapodásra van szükség.

A képviselők zöme a vidékre utazott, aminél fogva a pártkörökben csöndessé vált az élet.

A pápa és a magyar válság.

Berlinből jelentik nekünk: A Berliner Tageblatt római tudósítója jól értesült vatikáni forrásból azt az információt kapta, hogy a Curia a magyarországi válságot aggodalommal figyeli, mert a Habsburg-birodalomnak gyöngyülése, amely egyedül maradt hű a katolikus nagyhatalmak közül a Vatikánhoz, a katolikus egyház érdekeit különösen a Balkánon erősen veszélyezteti.

Egy magyar államférfiúnak, akit a pápa legutóbb fogadott, keservesen panaszkodott a szent atya a magyar klérus viselkedése miatt és súlyos aggodalmait fejezte ki Magyarország jövője felől.

A horvátok.

Zágrábból jelentik: A horvátországi közvéleményt és a politikai pártokat még mindig élénken foglalkoztatja az ellenzéki pártok akciója. Ujabbán, úgy látszik, hogy a horvát nemzeti párt, a horvát Starcevic-párt és a keresztényszociális frakció szövetkezni szándékoznak az ellenzéki pártok ellen, ame-

lyek a fiumei határozatot magukévé tették. Azzal argumentálnak, hogy hallatlan dolog, hogy az eddigi horvát rendszert Magyarország segítségével akarják megbuktatni. A nemzetipárt orgánuma, a »Dnevni Liszt« a legközelebbi választásra célozva megfenyegeti az ellenzéki pártokat s azt írja, hogy Filippinél majd találkozni fognak.

A realista haladópart körében ezzel szemben azt hangoztatják, hogy a nemzetipárt nem illetheti szemrehányással az ellenzékét azért, hogy Budapesten keres támogatást, mert a nemzetipárt husz esztendőn át nem terrorizálhatta volna Horvátországot, ha a magyar szabadelvűpart nem tartotta volna kormányon. Ha a horvát nemzetipárt egyedül a maga erejére lesz utalva, már a legközelebbi választáson meg fog bukni.

Temesmegeye.

A Temesmegyei Egyesült Ellenzék szombati értekezletéből kiküldött bizottság tegnap délután 4 órától kezdve harmadfél óráig tartó értekezletet tartott, ameyen Sztójanovits György báró elnöklésével résztvettek Gyürky László gróf, Sztura Szilárd dr., Szalay Géza dr., Biró Pál és Lauer Jakab.

A bizottság beható tárgyalás után elhatározta, hogy a pénteki közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében, holnap azt az indítványt, nyújtja be a közgyűlés elnökéhez, a főispánhoz, hogy Temesmegeye tegye magáévá Andrássy Gyula gróf határozati javaslatát, amelyet az országgyűlés képviselőháza október tizedikén egyhangulag elfogadott.

A párt szervezetére vonatkozó határozati javaslat megszövegezésével Szalay Géza drt bízták meg, a közigazgatási üldözések ellen való ingyenes jogszolgáltatás kiviteli tervezetét Sztura Szilárd drra bízták. Ezekről a megbízottak a holnap délután 3 órakor tartandó értekezleten referálnak. A közgyűlés előkészítését érdeklő több ügy letárgyalása után ért véget az ülés.

Temesvár, október 12.

— A harmadéves katonák »szabadságolása« A közös hadügyminiszter elrendelte, hogy a magyar szent korona országaiból való harmadéves katonákat októbertől nem kell fehérművel ellátni amiből arra lehet következtetni, hogy a közös hadügyminisztériumban azt hiszik, hogy a harmadéveket kiszolgált magyar katonákat a lehető legrövidebb idő alatt szabadságoltathatja. A szóban forgó rendelet azonban nyilván abban a reményben jelent meg, hogy a magyar válság mielő meg-szavazza az ez évre való ujoncjutalékokat, mert enélkül nem is gondolhattak a harmadévesek szabadságolására. Ezutal másodizben történt, hogy a hadvezetőség nem szabadságolta a harmadéves katonákat a nagy gyakorlatok után, szép emberben, amint az iendés körülmények közt történni szokott. Az első esett 1903-ban történt, amikor szintén bentartották a harmadéveseket azok a címen, hogy a magyarországi kontingenst nem szállíthatják le kétharmadrészére. Az első és második évfolyamu katonák nem nélkülözhetik a továbbképzést, hasonlóképen az alisztek, kadétek es fiatalabb tisztek is, ehez pedig megfelelő legénységi állomány kell, ami pedig a harmadévesek nélkül nem volna elegendő. Ezek nélkül nem lehetne ellátni a helyőrségi szolgálatot sem, de szükségesek a harmadévesek a nagy löllő-

mány ápolásához, valamint esetleg a közrend fentartásához. Így érvel a hadvezetés a harmadévesek visszatartása ügyében, nem feledkezve meg arról a régi és nevezetes nótáról sem, hogy mit gondolna a külföld, ha az osztrák-magyar nagyhatalom egy harmadrészevel megfogyasztaná a magyarországi hadsereget. Ily körülmények közt a közös hadügyminiszter »fehérnemű-rendelete« nagyon akadémikus és a csodával határos reményekre van fektetve.

NAPIHIREK.

A megyei főzrendészeti szabályrendelet.

Temesvár, okt. 12.

Temesmegye lakószói előtt a legaktuálisabb kérdés. Mindenfelől jönnek a deputációk az alispánhoz, testületek e szabályrendelet ellen, illetve ennek módosítása mellett foglalnak állást, tárgyalnak, vitatkoznak, szidják az alkotóját, — de célt nem érnek.

Temesmegyei községekben jönnek e sorok, nem győzzük eléggé ezekre az érdekeltek figyelmét felhívni. Irásztal előtt ülve nem lehet törvényerővel bíró rendeletet alkotni, ismerni kell a falusi viszonyokat, mert ennek hiányában kibocsátandó rendelet egyebet, mint elégedetlenséget nem szülhet. De lássuk csak mit is mond az az ominózus szabályrendelet? Elrendeli, hogy minden ház előtt az utcán egy vízzel telt hordó álljon. Ennek nincsen semmi értelme, mert vegyük csak azt az esetet, hogy a községben tűz üt ki. Ez a tűz elsősorban az udvaron fog pusztítani, mert a szalma, széna, tüzelőfa, szemétdomb stb. az udvaron van elhelyezve. A kut is az udvaron van. De a vízzel telt hordónak — alispáni rendeletre — az utcán kell állania. Ahoz pedig csak nem kell nagy ész, hogy az ember belássa, hogy így módon nehezebb s lassabb az oltás, mint mikor a hordó az udvaron áll. Mert azalatt, míg azt az utcáról beviszik az udvarra, még hozzá, ha nagy és nehéz, azalatt már 2—3-szor megtöltik a kútnál. És ha maga a háztető ég, még akkor sem vehetik hasznát az utcán, mert tudvalevő dolog, hogy falu helyen a házak tulnyomó része nem az utcával vízszintes irányban van építve, hanem arra merőlegesen áll, tehát sokkal könnyebb az udvarról oltani, mint az utcáról.

Azok az emberek, akik a kocsiba befognak s vízzel megtöltött hordókkal sietnek az oltásban segédkezni nyújtani, szintén csak az udvaron fognak be. No már most menjenek előbb ki az utcára, vigyék be a hordót az udvarra, ott töltsék meg s csak azután mehessenek a tűz színhelyére? Itt azt a kifogást tehetné valaki, hogy hiszen az utcán álló hordó már meg van töltve vízzel! Az ám, csak-hogy ez legtöbb esetben üres, mert a tehének, borjúk, lovak, csikók, szóval a csordák ki- és hazahajtásakor a hordókat felfordítják s másrészt pedig a legények üritik ki este, mulatságból, vagy pedig bosszúból. Már pedig a házigazda a legnagyobb jóakarattal mellett sem teheti azt s nem is ér arra rá, hogy az utcán levő hordót naponkin négy-öttször megtöltse vízzel. *Egy falusi.*

Temesvár, okt. 12.

— **A kabinetiroda főnöke meghalt.** Bécsből táviratozzák, hogy ott aradvári König Károly báró, a kabinetiroda főnöke, hirtelen meghalt. Az elhunyt magyar ember volt s igen kedves embere a királynak. Pápay István halála után került a kabinetiroda élére. Előbb már hosszú ideig szolgálta az udvart s érdemeit tavaly bárósítással jutalmazták.

— **Uj plébános.** A megyés püspök helyettesítésével megbízott Németh József fölsz. püspök *Kristofcsák* Ferenc óbessenyői segédplébánost ugyanoda plébánossá nevezte ki. Az új plébános 1870-ben Véglesen, (Zólyom vm.) született és 1893-ban szenteltetett pappá. 1898 óta óbessenyői segédplébános.

— **Térzene.** Ma és e héttel kezdve minden csütörtökön délután 1 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{6}$ -ig amennyiben az idő megengedi térzene lesz.

— **Temetés.** Lipsz Illést, a Nagybecskerekén elhunyt posta- és távirahivatali felügyelőt tegnap 10 órakor temették az erzsébetvárosi temetőben. A temetésen Pethő temesvári posta- és táviradigazgató vezetése mellett az összes szolgálaton kívüli temesvári póstatisztek megjelentek. A beszentelési funkciókat Láng Dávid, Wilkomm Aladár és Scheibling János végezték.

— **A temesvári villamos vasutak átadásán** a részvénytársaság részéről a város számára tegnap folyt le az utolsó actusa. A város részéről B a a d e r Henrik, R ó z s a Imre, Kratochwill Henrik és Lindner Ármín, vettek részt az átadásnál. 5078 elsőszéki részvényt, 7332 részvényt és 984 szelvényt ünnepevényesek elégették a gyár nagy gőzkazánjában. Emlékkül eltettek 10 elsőszéki részvényt, 10 részvényt és 10 szelvényt.

— **Aki más helyett katonáskodik.** A régi időkben mindennapi eset volt, hogy valamely gazdag gyerek jó pénzért helyettesítőt állított magának, ha sorozás alá került. Ma már ennek vége van! — de mint az alábbi eset bizonyítja — most is akad szegény ördög, aki más helyett katonáskodik, nem ugyan pénzért, vagy jókedvéből, hanem a katonáék — durva tévedéséből. Az eset Marosvásárhely történet, ahol két Szakács József lakott. Szakács a póttartalékos, behívót kapott, de nem vonult be; erre a másik Szakács Józsefet elfogatta a katonaság s elvitték a gyakorlatra, még pedig huszárnak. A fiu folyton tiltakozott, de hiába s hiány nélkül le kellett szolgálnia az öt hetet. Most aztán perli a névkollégáját kártérítésért, mert nem járja valakiért csupán kollégialitásból öt lehet katonáskodni, hozzá huszár lenni. S az ügyes katonák még észre sem vették a mostani időkben folytatott nagy buzgóságukban, hogy ez soha nem lehetett katona.

— **Ajánlati versenytárgyalás.** Október hó 25-én délelőtt 10 órakor Róth Vilmos tanácsnok elnöke alatt Lindner Ármín tanácsnok hivatalos helyiségében ajánlati versenytárgyalás lesz, melyen tárgyalásra kerülnek: a rendőrség számára való kenyérszállítás 1 (évre), a könyvkötőmunkák (3 évre) és a városi hivataloknak írószerekkel való ellátása (1 évre) ügyében beadott ajánlatok.

— **Ellopott kerékpár.** Siebold Miklós fűszerkereskedő kerékpárját tegnap este ösmertelen tettes ellopta.

— **Adófizetés az ex-lexben.** Folyó évi szeptember havában, a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság jelentése szerint egyenes adó címén 32.161 K 39 fillér folyt be, holott a múlt évben ugyancsak szeptember havában 52.777 K 47 fillér lett az adóhivatalba beszolgáltatva. Hadmentességi díj címén 1925 K 33 fillér, illetve 5654 K 56 fillér lett lefizetve. Ez szerint egyenes adót 20.616 K 8 fillérrel, hadmentességi díjját pedig 3729 K 23 fillérrel kevesebbet szedték be, mint 1904-ben.

— **A völegény boszuja.** Rémes esetről értesít szegedi tudósítónk: A királyhalmi kapitányságban Krisztin Németh Ferenc gazda tegnapelőtt este vendégül látta a szomszédait. Javában poharazott a sok jó szomszéd, mikor betoppant ifju E r d ő d i János királyhalmi legény. Nem hívta senki, de azért tisztességtudóan bort tettek elébe. Erdődi sűrűn kezelte a poharat s mikor jócskán ivott, ócsárolni kezdte a házigazdát és családját, mely néhány nap előtt kinézte őt a házból, ahova pedig komoly szándékból járogatott. Már az hírlett, hogy Erdődi feleségül veszi Krisztin leányát, de ezt a hírt a Krisztin Németh család megcáfolta. Erdődinek ez a cáfolat fájt és sértett önérzetében olyan gorombaságra vetemedett, hogy kidobással fenyegették. Erdődi erre

bicskát ragadott és a hóna alá szurt Krisztin Németh Ferencnek, aki félholtan bukott a földre.

— **Orgona-hangverseny.** A »Magyarok Nagyasszonyáról« címzet temesvár-gyárvárosi róm.-kath. egyházi ének- és zeneegyesület folyó évi október hó 15-én, vasárnap délután félöt órakor a millentiumi róm.-kath. plébánia-templomban, az egyesület alapítókéjének gyarapítása céljából III. orgona-hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. »Fohász Védőszeszonyunkhoz«, op. 11. Szkladányi Kornéltól, vegyeskar, a capella. Előadja az Egyházi énekkar. 2. »Orgona-sonata«: a) Allegro brisso, b) Andante sostenuto, c) Finale. Blumenthal Páltól. Előadja ifj. Kersch Ferenc, a bajai áll. tanítóképző zenetanára. 3. »Ave Maria«. Sopranosolo, orgona- és hegedűkísérettel Kárrász Rezsőtől. Előadja Serbán Stefánia. Orgonán kíséri a szerző, hegedűn Pianezza József zenetanár. 4. »Larghetto« Beethoven hegedűversenyéből. Előadja Pianezza József. Orgonán kíséri Szkladányi Kornél karnagy. 5. »Agnus«. Filke D-moll miséjéből. Előadja az Egyházi ének- és zenekar. Orgonán kíséri Szkladányi Kornél. 6. Orgonaverseny. Rheinberger Józseftől. Előadja Kárrász Rezső zeneigazgató. A zenekart Szkladányi Kornél vezeti. — Belépti díjak: 1. Számozott ülőhelyek a kereszthajóban s az első öt padosorban, személyenként 2 korona. (Ezekhez bejáró a templom nyugati oldalán levő sekrestyeajtó). 2. Számozott ülőhelyek a többi padosorokban személyenként 1 korona. (Bejáró a templom előcsarnokának középső kapuja). 3. Állóhelyek a templom középhajójában, személyenként 60 fillér. (Bejáró az előcsarnok középső kapuja. Az oldalhajókban ingyenes állóhelyek lesznek. (Bejáró az előcsarnok két oldalkapuja). Jegyek előre váltthatók M a n g o l d L. papirkereskedésében és W e i t e r s c h ü t z Géza fűszerkereskedőnél (Gyárváros, Fő-utca, illetőleg Kossuth-tér).

— **Szeptember havi népesedési viszonyok.** A városi közigazgatási bizottság tegnapi ülésén Tauffer Jenő dr. által beterjesztett jelentés szerint szeptember havában 167 születéssel szemben 105 halálozás fordult elő. Így tehát ezen adatok szerint a népesedési viszony kedvezőnek mondható.

— **Elfogott betörők.** Österreicher Salamonné gyárvárosi, Kém-utcai lakásából még július hóban 600 K értékű ékszer loptak el. A betörés tettesét ma sikerült Beiszer Fülöp rovott multu egyén személyében elfogni. — Az államvasuti forgalmi irodába ma Petrovits György és Rosenberg Miksa behatoltak és nagy csomó ruhaneműt összeszedve elillantak. A két betörőt elfogták. Rosenberg bátyja a legutóbb Szabadkán fegyházra ítélt Rosenbergnek.

— **Temesmegyei jegyző-egylet** folyó hó 13-án pénteken délután 3 órakor a megyeház kistermében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgyait délelőtt 10 órakor megtartandó választmányi ülés fogja előkészíteni. A tárgysorozat fontosabb tárgyait a megyei számvevőség visszállítása és a passiv resistentia képezik.

— **A határrendőrség életbeléptetése.** Végre hosszas huza-vona után életbelép a már négy évvel ezelőtt szentesített s Tisza István által végre nem hajtott határrendőrségről szóló törvény. Legalább erre enged következtetni az utóbbi időben kifejtett akció, valamint az is, hogy S é l l e y Sándor, miniszteri tanácsos, a tegnapi napon városunkba érkezett. Délben felkereste B a n d l Rezső főkapitányt, fél órai látogatása alatt behatóan tudakozódott Temesvár közbiztonsági viszonyairól. Sélley az életbeléptetés ügyében Temesvárról Orsovára fog utazni.

— **Méltó büntetés.** Szombathelyről jelentik: Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy Szombathelyen a két esztendő Weinberger Olga ellen vitriolmerényletet követett el Friedler Ede. Mint kiderült, a merényletre Friedler nővére, Friedler Aranka bujtotta fel, aki a gyermek édesanyjának vetélytársnője volt. A szombathelyi törvényszék esküdtbíróvága folyó hó tizedikén tárgyalta a bűnpert. — A tárgyalás folyamán behozták a tárgyalóterembe a gyermeket is. A gyermek arcáról az égető folyadék minden emberi formát eltüntetett. A

borzasztóan elrutított kised láttára az esküdtek felháborodva ugráltak fel helyeikről. Az esküdtek ítélete marasztaló volt és annak alapján a törvényszék Friedler Edét, mint tettest tizenkét évi, Friedler Arankát, mint felbujtót tíz évi fegyházra ítélte.

— **Fizetéseképtelenség.** A bécsi hitelezői védegyelet közhírré teszi, hogy Franz Testvérek temesvári diszműáru-kereskedő cég fizetéseképtelenséget jelentett.

— **Revolvermerénylet a testvér ellen.** Szept. 22-én történt — mint annak idején jelentettük — hogy Pongrác (Pollák) Mór kárpitossegéd a józsefvárosi Scudier-téren kétszer rálőtt a saját testvéreire, mert az az apjuk lisztüzletét neki nem akarta átengedni. A két lövés közül egy nem talált, a másik pedig az asszony fején ejtett könnyebb természetű sérülést. Pongrácot a rendőrség nyomban le tartóztatta és átadta a temesvári kir. ügyészségnek. A kihallgatás során kitűnt, hogy Pongrác tettét teljesen ittas állapotban követte el, de meg a nővére sem kívánta megbüntetését. A kir. ügyészség ennek folytán a vádat elejtette, minek folytán Fehér Antal központi vizsgálóbíró a vádlottat tegnap délután szabadlábra helyezte és ellene az eljárást be szüntette.

— **Gyászistentisztelet.** Néhai Weiss Sándor lelki üdvéért holnap, pénteken délután háromnegyedöt órakor a belvárosi izraelita imaházban ünnepélyes gyászistentisztelet lesz tartva.

— **A temesvári Önkéntes Mentő-Társulat** folyó évi szeptember havában 87 esetben nyújtott segélyt. Ebből esik a belvárosra 21, a Gyárvárosra 21, a József- és az Erzsébetvárosra 45 eset. Első segélyt nyújtott 60 esetben, mozgóórság interveniált 8 esetben és különféle (betegszállítás, tüzhöz kivonulás stb.) esetekben 19-szer vették igénybe az egyesületet. Január hó elsejétől 1038 közreműködést mutat ki a parancsnokság.

— **Izraelita istentisztelet.** A temesvári gyárvárosi izr. hitközség templomában kezdődik az istentisztelet a szukkoth-ünnep előestéjén délután 5 órakor; ez ünnep napján a sacharit-ima reggel félhét órakor, a muszáf-ima délelőtt fél tíz órakor és a mincha-ima délután 4 órakor kezdődik.

— **Földbirtokosból napszámos.** Néhány nappal ezelőtt történt, hogy Budapesten a Viktória-malom mögötti réten egy napszámos holttestét találták. A rendőrség most megállapította, hogy az illető Lehoczky András szarvasi születésű napszámos. Husz évvel ezelőtt még földbirtokos volt. Az apja Békés megyében volt főszolgabíró. Lehoczky apja halála után 80 ezer koronát örökölt, eladta a földbirtokát és feljött a fővárosba. Itt azután egész vagyonát elpazarolta a színésznőkre, a lóversenyen és a kártyán. Fokról-fokra züllött. Az egykor dúsgazdag gavallér mint napszámos kereste a kenyerét. Utóbb ivásnak adta magát. A boncolás megállapította, hogy szívszélhűdés ölte meg.

— **Elektro-Bioskop.** Tündéri fényben ragyogó színházat látunk a katonai szertár mögötti téren. A Liffka-féle elektrobioskop mutatja be naponkint az újabb technika vívmányát, a mozgófényképeket, tökéletes és művészi kivitelben. Nem holmi vásári komédia mutatványában, hanem egy színházi előadás színvonalán álló mulattató és tanulságos szórakozásban részesedik a néző. Megtekintését már annál is inkább ajánljuk, mert az eddig Temesvárott bemutatott mozgófényképek még távolról sem közelítik a Liffka-féle vállalat képeit. A műsor változatos, érdekes és minden harmadik napon teljesen új sorozatból áll. Az előadás hétköznapokon délután 5 órakor kezdődik és egy órán tart. A műsort minden változás alkalmára hirdetéseink között közöljük.

* **„CORVINA“ könyvkereskedés** Temesvár ajánl új könyvek leszállított áron! — Vesz egyes könyveket, valamint egész könyvtárat. 94

SZINHAZ ÉS IRODALOM.

— **A vén leányok.** Barrienak az Egyenlőség szerzőjének új vigjátékát, a Quality Street mutatta be tegnap Krecsányi »Vén leányok« cím alatt. Bár Londonban a darab sokkal nagyobb sikert aratott, mint az Admirable Crichton — Budapesten a »Vén leányok« hatása meg sem közelítette az Egyenlőség hatását. És éppen így nálunk sem. A közönség — különösen a második és a harmadik felvonás alatt — feltűnően unatkozott. A darab kétségkívül igen bájos, igen nemes, a humora, a hangja nagyon gyakran megközelíti a Molière vigjátékainak a humorát és a hangját — de éppen ezért, mert van benne valami klasszikus, valami régies, valami elavult, nem keltett hatást. A Kisfaludy Károly és a Bessenyei »régii jó időkbeli« vigjátékaira emlékeztet. A tárgyban van humor — de az előadásban nincs. A meséje meghatóan primitív, átlátszó és vézna. Brown orvos szereti Phrebe kisasszonyt; Phrebe kisasszony is szereti Brown. Brown orvos háboruba megy és elfelejti Phrebe kisasszonyt; Phrebe kisasszony nem megy háboruba és nem felejt el Brown orvost. Brown orvos hazajön és meglátogatja a tíz év alatt meglehetősen megvévénül Phrebe kisasszonyt. A fonnyadt, beteges lány láttára alig tudja fájdalmát titkolni — és kedvetlenül elmegy. Phrebe, hogy visszanyerje Brown orvos szívét, báli ruhába öltözik és önmagát, mint saját unokahugát, Nellyt mutatja be. Brown megszereti Nellyt — aztán kiszerez Nellyből. Aztán minden kiderül, mert Floridor az Celestin és Celestin az Floridor. Közben felvonul egy pár vénlány, veszekedik egy pár iskolás-gyerek, elbotlik egy párszor egy kadét és nevetési rohamot kap egy szolgálóleány. Az előadás kifogástalan volt. Közvetlenül, diszkrét humorral, melegen játszott Thury és bájosan, természetesen Thury né. Kitűnő volt Krecsányiné, igen jól játszottak Gyöngyössy L. és Mihályfi J. Az előadást telt ház nézte végig.

* **Szöllőmosókat, sótartókat, citrom-sajtolókat** ajánl BARUCH Üvegudvar Temesvár. 95

Őszi modellek és ujdonságok megérkeztek!

Kolzer

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR-BELVÁROS, Rezső-utca 7. sz.
Dívatlapok ingyen szétküldetnek.
Helyi és megyei telefon 616. szám.

Telefon 737.
Alapított 1845.

Telefon 737.
Alapított 1845.

A őszi idényre férfi, fiú és leányka ruhák a legdivatosabb kivitelben és legnagyobb választékban raktáron vannak. Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR-BELVÁROS, Hunyadiutca 1. sz.

Sirlámpákat

rendkívül jutános
árban ajánl a

Porcellánház

Temesvár-Gyárváros

Megei- és városi-telefon 516.

86

A „Déli Ujság“ regénycsarnoka.

A király gyermekei.

Irta: F. Marion Crawford.

Marchesa di Molának az a szándéka, hogy leányát még a nyáron férjhez adja az igen előkelő, de üres zsebű San Miniato grófhhoz. A gróf is el akarja venni Beatricet. A leány azonban szereti megfontolni, amit cselekszik. Számolt helyzetével és tudja, hogy rá nézve két lehetőség van: vagy gazdag, de nem elég fényes címerű emberhez megy vagy olyan félig tönkrejutott nemes emberhez, mint San Miniato; és habozik. A pénz értékét még nem ismeri elég jól. Talán jobb lenne még gazdagabbnak ienni, mint amilyen. De boldog lehetne akkor is, ha valamely igen előkelő névre tehetne szert: mert a társaságban a rang talán többet nyom a latban, mint a pénz.

Vonzódik San Miniatohoz és azt nem is tagadja önmaga előtt. A gróf szép, nagy legény és rendkívül jól tud öltözni. Huszártiszt volt, de kilépett a szolgálatból, mint mondják, azért, hogy megverekedhessék egy főlebbvalójával, akit nem szeretett. A dolog igaz oka azonban inkább holmi pénzzavar volt és mégis való, hogy súlyosan megsebesítette örnagyát és veszedelmes vívó hírében áll. Némelyek szerint az örnagy felesége is bele volt keverve ebbe a históriába. San Miniato most vagy harminc éves. Egyetlen büne a játék; ami talán egyszerűen fő jövedelmi forrása is. Azt mindenki elismeri róla, hogy becsületes játékos s ha nyer, azt hidegvérnek és ügyességének köszöni. Játékszenvedélye szinte érdekessé teszi Beatrice szemében, kinek anyja szintén gyakran játszik és aki maga is szeretne játszani.

Ruggiero, ki San Miniato hajósa akar lenni, a gróf ajtaja előtt vár, míg ez a lusta ur fölbred és behatja őt.

A végleges megegyezés még nem történt meg s Ruggiero a folyosón üdvölgélve az új-jain számolgat. A gróf hajót és legalább három matrózt akar s ha meg lesz elégedve, egész nyáron szolgálatában tartja a legénységet: Ruggiero már az első találkozáskor észrevette, hogy jövendőbeli gazdájának fogalma sincs, mi a különbség a bárka és a feluca között és észrevette azt is, hogy a gróf nem tud uszni, mert egyszer látta a tengeri fürdőben. Tehát a nemes gróf teljességgel szárazföldi ember.

De Ruggiero azt is tudja, hogy a szárazföldi emberek kétfélek: akik félnek és akik nem félnek. Akik félnek, azok mulatságosak s a matrózok sokat mosolyognak rajtuk; de akik nem félnek, azok veszedelmesek: agyoncsigázzák a matrózt, rosszul bánnak vele és minduntalan összegyávozzák. Ruggiero mégis azt szeretné, ha a gróf inkább a merészek, mint az unalmas gyávák közül való volna.

— A Bolond fiát és a Bicegőt fogadom föl, mormogja magában határozottan. Ezek jó cimborák s ha négy emberre van szükség, kisegítőnek jó lesz a Gém.

Önöknek északi embereknek meg kell magyarázni, hogy Sorrento táján a tengerészek többnyire csufneveket viselnek, amelyek aztán úgy rájuk ragadnak, hogy az igazi becsületes nevüket végre egészen elfeledik.

A Bolond, kinek fiát Ruggiero föl akarta fogadni, úgy tett szert erre a csufnévre, hogy egyszer angol giguet járt, pajtásainak nagy mulatságára; a Gémét hosszú és különös formájú orra miatt keresztelték el; a Bicegő pedig kora ifjúságában minden vasárnap oly szűk csizmát húzott, hogy hétfőn rendesen sántított. A legénység azonban e fura nevek miatt is testileg, lelkileg ép volt.

Ruggiero a folyosón üldögélve, azon elmélkedett, hogy milyen különös szokásai lehetnek az uraknak, akik mindig tíz óráig, sőt délig is alusznak. Olykor levert szép kék nadrágáról egy-egy porszemet és megigazitotta nyaka körül ujdonatuj zubbonyának gallérját. (Folytatjuk.)

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

M a k a y I v á n.

Mangold nyomda, Temesvár.

Ferenc József városi színház.

Folyó sz. 13. Évadbérlet 13-dik (páratlan) sz.
Csütörtök, 1905. évi október hó 12-én:

A vén leányok.

Vígjáték négy felvonásban. Irta: J. M. Barrie.

SZEMÉLYEK:

Valentin Brown Thury Elemér
Richardson, őrnagy Kövessy Lajos
Spicer, hadnagy Réthey Lajos
Blades, hadapród Szomoró Miklós
Egy verbunkos őrmester Tábori Emil
Susann Throssel Gyöngyössi Erzsébet
Phoebe Throssel, a huga T.-Csige Böske
Patty, szolgálóleány Throsseléknál Krecsányiné

Kezdete 7^{1/2}, vége 10 órakor.

Holnap, pénteken, bérletfolyamban:

A becsüs.

Operette három felvonásban.

„Arany ökör” szálloda és szálló vendéglő

Temesvár-Belváros, Lonovics-utca 7. sz.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel hozom a n. é. közönség tudomására, hogy a régi, jó hírnévnek örvendő „Arany ökör” szállodát bérbe vettem és azt teljesen újonnan berendeztem.

A város központjában lévő szállodámban olcsó szobák, ételek és italok kaphatók. Vendégszoba: 1 Kor. 20 fillértől felfelé.

Saját szüretelt és kezelt boraimat mérom ki, fehér bor 80 fillér, siller bor 70 fillér. Naponta friss Dreher-sör csapolása.

Ebéd- és vacsorabérletek házban és házon kívül elfogadtnak.

Tisztelettel

Hörnyéki Gáspár,

szállodás és vendéglős.

36

Hirdetési ügynököket

magas provisióval
felvesz a kiadóhivatal.

VASUTI MENETREND.

Érvényes október 1-től.

Érkezik:	Indulás:
Budapest felől.	Budapest felé.
Személyvonat reggel 5.20	Szegedi sz.-v. regg. 4.45
Szegedi szem.-v. » 7.49	Gyorsvonat » 7.50
Szegedi szem.-v. este 9.—	Személyvonat d. e. 9.35
Gyorsvonat d. u. 2.35	Gyorsvonat d. u. 1.22
Személyvonat » 6.04	Szegedi szem.-v. » 3.55
Gyorsvonat » 8.00	Személyvonat » 9.45
Orsováról.	Orsovára.
Karánseb. sz.-v. regg. 7.05	Személyvonat reggel 7.56
Gyorsvonat » 7.33	Személyvonat d. u. 2.55
Személyvonat d. u. 12.40	Gyorsvonat d. u. 2.49
Személyvonat este 7.34	Gyorsvonat este 8.15
Gyorsvonat d. u. 1.12	Karánseb. sz.-v. este 6.35
Báziásról.	Báziásra.
Személyvonat reggel 6.57	Személyvonat reggel 6.05
» d. e. 9.17	» d. e. 10.25
» d. u. 1.—	» d. u. 3.—
» este 8.05	» este 8.26
Aradról.	Aradra.
Személyvonat reggel 7.44	Vegyesvonat reggel 8.25
» d. u. 1.45	Személyvonat d. u. 2.10
Vegyesvonat este 7.39	» este 9.17
N.-Szt.-Miklósról.	N.-Szt.-Miklóra.
Személyvonat reggel 7.29	Személyvonat reggel 8.03
Vegyesvonat este 8.10	Vegyesvonat d. u. 4.30
Buziásról.	Buziásra.
Vegyesvonat reggel 7.15	Vegyesvonat reggel 8.30
Személyvonat este 8.51	Személyvonat este 8.52
Radna-Lippáról.	Radna-Lippára.
Vegyesvonat reggel 7.54	Vegyesvonat reggel 3.20
» d. u. 1.05	» d. e. 9.22
» este 7.47	» d. u. 3.36
Módosról.	Módosra.
Személyvonat reggel 7.24	Személyvonat reggel 5.27
Vegyesvonat este 9.05	Vegyesvonat d. u. 3.10

Lámpákat

közönségestől a legfinomabbig rendkívüli jutányos áron ajánl a

„Porcellánház”

15 Temesvár-Gyárvaros.
Telephon 566. Telephon 566.

**Fiatal rikkancsokat
magas jutalékkal
és fix fizetéssel felfogad a
kiadóhivatal.**

Rosenberg M.

épület- és bútortasztalos

Temesvár-Belváros, Nádor-utca 4.

Elvállal mindenféle

asztalosmunkát.

Javításokat a legjobban, gyorsan és olcsón készit el.

Telephon 561.

Saját pavillon.

Butor

dus választékban jutányos ár mellett mindenkor kapható

Délmagy. legnagyobb butorkiállításában

Asztalosok szövethetési butorcarnoka

Temesvár, Scudier-liget.

Szabad bemenet.

Lapunk elárúsító helyei.

Lapunk mindennap már a délelőtt folyamán — 11—12 óra között — a következő elárúsító helyeken kapható:

Belváros: Kunstädter A. hírlapelárúsító irodája, Jenőherceg-utca.

Frisch-féle bodega, Hunyadi-utca.

Holeschofsky A. dohánytözsde, Zápolya-utca.

Gyárvaros: Lazarevits György hírlapelárúsító, Kossuth-tér.

Schönheim-hangszerkereskedés, Andrassy-ut.

Mangold-papirkereskedés, Fő-utca.

Lackinger Károly papirkereskedés, Fő-utca 10.

Tóth Sándor fűszerkereskedés, 3 királyutca »Törökcsászár« átellenében.

Józsefváros: Ujhelyi-bodega, Kossuth Lajos-utca.

Kovács P. állomás-portás.

Kinn Ede élelmiszer-kereskedés, uri-utca, Haunold-ház.

Erzsébetváros: Fischer Gábor fűszerkereskedés, Telektér.

Mangold L.

papirkereskedés

Temesvár-Gyárvaros, Fő-u.

Ajánl:

Répes levelezőlap-ujdonságok

író- és rajzszerkek

festő-minták és a festéshez szükséges

minden anyagok.

Mindennemű

nyomtatványokat felvesz olcsó árban.